

Magyar festők II.

■ A legjelentősebb magyar impresszionista festő, **Szinyei Merse Pál** 700 éves múltú, nemzeti érzelmű nemesi családból származott. Nagyváradon érettségizett, néhány nyugati tanulmányutat leszámítva itthon alkotott. Számos aranyérmet és nagydíjat nyert Münchenben, Velencében, Berlinben, Rómában, élete legnagyobb kitüntetésének mégis azt tekintette, hogy a Szépművészeti Múzeum még életében megnyitotta a Szinyei termet. A *Lila ruhás nőt* feleségéről mintázta.

■ **Csontváry Kosztka Tivadar** huszonhét éves koráig patikussegéd volt. Ekkor belső sugallatra – „*Te leszel a világ legnagyobb nap-út-festője!*” – otthagya állását, és hazai majd nyugati mesterektől festészetet tanult. Hazatérve saját gyógyszertárát nyitott, és évekig dolgozott, hogy legyen pénze Keletre utazni. Ott festette legjelentősebb képeit. Különc életvitele miatt örültek tartották, képei kishíján elvesztek, mert örökösei a jó minőségű vásznakat ponyvaként akarták eladni. Egy fiatal építész, Ger-

lóczy Gedeon az utolsó pillanatban vásárolta fel, és mentette meg őket. Mintegy száz nagy műve bizonyítja zsenialitását. Fölötte állt korának, s egy kicsit földi létünknek is. Sokat tudott a lélek és a szellem titkairól, s ezt hatalmas értékű festményeken és mély üzenetű írásokban mondta el.

■ **Rippl-Rónai József** is patikussegédként indult, hogy végül a késő-impresszionizmus legjobb magyar festője legyen. Foltokból, pöttyökből építkező sajátos stílusát „kukoricás”-nak nevezte el. Drámai hatású íróportrékat, önarcképeket festett. *Piacsek bácsiról* szóló sorozata a polgári élet derűjét sugározza.

■ **Ferenczy Károly**, a 20. századi magyar festészet egyik legjelentősebb képviselője, a magyar impresszionizmus mestere Rómában, Nápolyban, Münchenben, Párizsban tanult. A nagybányai művésztelep egyik alapítója. Rendszeresen részt vett hazai és külföldi kiállításokon. Nagy hatással volt a kortárs és az utána következő festőnemzedékre. A napfény, az emberalak és arc kifejezései foglalkoztatták leginkább. Képeit a szentendrei Ferenczy Múzeumban őrzik.

■ **Hollósy Simon** iskolateremtő festőmester. Köréje csoportosultak az újat akaró fiatal művészek. Münchenben magániskolát, Nagybányán 1896-ban többedmagával híres művésztelepet alapított.

■ **Thorma János** is a nagybányai művésztelep alapítója. 1919 után ő tartotta a széthulló iskolában a lelket, mestere volt számos fiatal festőnek. *Aradi vértanúk* című hatalmas tablóját szülővárosa, Kiskunhalas Múzeuma őrzi nagy tisztelettel és büszkeséggel.

■ **Nagy Sándor** a magyar szecesszió sokoldalú alkotója, közösség-szervező mestere volt. Ez az irányzat kedveli az erős színeket, a gazdag díszítést, a történelmi témákat, a népművészetet. Hisz a művészet embernevelő, társadalmat formáló szerepében, ezért igyekszik az élet minden pillanatának művészi tartalmat adni. Nagy Sándor is szinte minden műfajban alkotott.

■ **Nagy István** Csíkmindszent szülőtte, a modern magyar festészet egyik legegényibb képviselője. Mintegy 4000 művét három ország képtárai őrzik. Főleg pasztellkrétával és szénrel rajzolt, hihetetlenül gyorsan. Témái: az erdélyi havasok, az alföldi falu, barázdált arcú parasztok.

■ A zsögödiek **Nagy Imrre** büszkék. A székely nép és táj nagy realista festője legszívesebben szülőfalujában alkotott (napi hat órán át). Hamvait ottani műtermének fala, legkedvesebb tárgyait, szalmakalapjait, utolsó ceruzarajzát, félbe maradt kompozícióját emlékkiállítás őrzi.

■ **Victor Vasarely**, akit a világ az *optikai festészet* legnagyobb

alkotójaként tart számon, Vásárhelyi Győző néven Pécsen látta meg a napvilágot. Franciaországban lett ünnepeztetett festő, reklámgrafikus. A számítógépes grafikát sokkal megelőzve alkotta meg sajátos műveit, melyek a színek és mértani formák ritmusból születnek.

Zsigmond Emese

